

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502.- P. K. O. Nr. 151.100.

500 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 14.000, z odnośz. do domu M. 15.000. Zamiejsc. M. 15.000. Zagranicą Mk 25.000

Nr. 44. — Rok VI. Kraków, niedziela 11 marca 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Trocki wzywa do wojny z całym światem.

Przyjazd „czerwonego cara” Rosji w celach agitacyjnych do pogranicznych okolic Rosji.

Trocki przemawia z dachu pociągu pancernego.

Zakończenie debaty ogólnej nad programem naprawy skarbu.

Demagogja ministra wojny. — Ujawnienie programu naprawy skarbu wstrzymało spadek marki.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa.

Dzisiaj zakończona została ogólna debata nad programem ministra Grabskiego naprawy Skarbu.

Z dzisiejszych przemówień należy zwrócić uwagę na demagogiczne wystąpienie ministra wojny, gen. Sosnkowskiego w jego polemice z pos. Michalskim, b. ministrem Skarbu.

P. Sosnkowski pozwolił sobie na kilka aluzji, które rzucają cień tylko na jego prawość i szczerłość. Powiedział on np., że domaga się aby te ciężary, które kraj teraz płaci, nie były płacone w „atmosferze społecznej nienawiści do armji”. Słusznie zasłużył sobie gen. S. na okrzyki oburzenia ze strony posłów narodowych.

Bardzo dowcipną i wesołą przemowę wygłosił pos. Diamand (PPS). Krytykował on bardzo ostro program min. Grabskiego. Bardzo ironicznie potraktował też wywody pos. Lypacewicza (Wyzwol.), nazywając je poglądami „niebieskich ptaków”.

Zabrał głos i min. Grabski. Dowodził on, że samo ujawnienie jego programu wpłynęło dodatnio na sytuację finansowo-gospodarczą:

od 10 dni marka nie spada. Wskaźnik drożyzniany obniżył się w ostatnim tygodniu w porównaniu z poprzednim z 14 na 6%. Słusznie wyraził się, że gdybyśmy zaczęli pokrywać deficyt podatkiem majątkowym, to mogłoby nie

nastarczyć majątków prywatnych na jego pokrycie.

Co się tyczy żądanych uprawnień, to min. Grabski nie ma na myśli tylko obecnego Rządu, lecz i wszystkie następne, które sanację Skarbu będą przeprowadzać.

Przy wciągnięciu osoby Prezydenta Rzeczypospolitej do akcji sanacyjnej p. Minister nie upiera się.

Ostatnim z mówców był pos. Grünbaum (klub żyd.), który wywodził, że polityka antysemitka uniemożliwiać będzie uzdrowienie finansów Polski.

Książę biskup Sapieha i arcybiskup Teodorowicz zrezygnowali z mandatów senatorskich.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa.

Według nowych przepisów kanonicznych, Książęta Kościoła nie mogą przyjmować inaczey mandatów do parlamentu, chyba o ile są wirylistami. Ponieważ w Polsce ordynacja wyborcza nie przewiduje wirylistów, przeto stronnictwa jedności narodowej zwróciły się do Kurji Apostolskiej z prośbą, ażeby w Polsce wolno było piastować mandaty poselskie i senatorskie Książętom Kościoła, o ile są postawieni z list państwowych. Atoli Kurja rzymska nie przychyliła się do takiego stanowiska, stojąc

na gruncie przepisów kanonicznych; dlatego też Książęta Kościoła Teodorowicz i Sapieha zgłosili zaraz po wyborze swą rezygnację na ręce komitetu wyborczego 8-ki, o ileby decyzja Kurji rzymskiej wypadła negatywnie. Ponieważ obecnie ona przyszła, przeto zgłosili piśmiennie na ręce marszałka Senatu swoje rezygnacje z mandatów.

W miejsce obu tych senatorów wchodzi: inżynier Adelman z Krakowa (chrz. dem.) i ziemianin Grüssmacher z Nieszawszczyzny.

INFORMACJE POLITYCZNE.

Rząd chce zwalić utrzymywanie rodzin rezerwistów na gminy.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa.

Komisja wojskowa przyjęła w drugim czytaniu projekt ustawy o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe. Ustawa ta była tak chaotyczna i niedokładnie ułożona, że pos. Zaluska (Z. L. N.) postawił wniosek, aby ustawę odesłać Rządowi do ponownego zredagowania projektu.

Musił to przyznać nawet pos. Liebermann (P. P. S.), chociaż jego kolega klubowy pos. Jaworowski starał się bronić projektu rządowego. Większość Komisji (lewica i Piast) sprzeciwili się odesłaniu ustawy Rządowi, przystąpiono zatem do dyskusji nad zasadniczym artykułem X-tym, który jest rdzeniem całej ustawy. Rząd bowiem chciał przesunąć obowiązek zaopatrzenia rodzin powołanych na ćwiczenia — na gminy i to stanowisko rządowe poparli socjaliści, wyzwolenie, a nawet część piastowców.

Dzięki twardemu stanowisku posłów Zw. Lud. Nar. uchwalono poprawkę, która orzeka, że obowiązek zasiłków dla rodzin spoczywa na Państwie o ile chodzi o osoby nie mające stałej pracy. Natomiast robotnikom fabrycznym i rolnym mają wypłacać zasiłki pracodawcy jeśli ich stan zamożności, na to pozwala.

Po długiej dyskusji przeszła poprawka Zw. Lud. Nar. Nawet referent Jaworowski w końcu zgodził się na to. Walka jednak o zasadniczą podstawę tej ustawy nie jest jeszcze zakończona.

Wnioski i interpelacje

posłów Zw. Lud. Narodowego.

O chleb dojrze zasłużony dla naszych artystów i pisarzy.

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa.

Posel Sokolnicka (ZLN) zgłosiła do łaski marszałkowskiej wniosek, zawierający projekt ustawy o emeryturach dla pracowników na polu nauki, pisarzy i artystów nie pozostających w służbie państwowej.

Pos. Sołtyk (ZLN) zgłosił:

1) Wniosek ustawy o państwowej służbie cywilnej nauczycieli państw. szkół średnich; 2) wniosek w sprawie zwolnienia nauczycieli szkół powsz. od obowiązku należenia do kas chorych.

Pos. Dobija (ZLN) zainterpelował dziś Ministra spraw wojsk. w sprawie folwarku, należącego do gminy miasta Białej, a zajętego przez Administrację wojsk polskich.

Pos. Rymar (ZLN) zgłosił trzy wnioski: W sprawie budowy gmachu gimnazjum w Brzozowie oraz przejście na etat państwowy od 1 września b. r. prywat. pol. gimnazjum w Dobromilu i seminarjum naucz. żeńsk. w Krośnie.

Podobny wniosek, dotyczący prywat. seminarjum męsk. w Lubaczowie oraz gimnazjów w Zbarażu i Borszczowie zgłosili posłowie Prószyński i Matus (ZLN).

Projekty nowych ustaw skarbowych.

Warszawa. (P. A. T.).

Do łaski marszałkowskiej wpłynęły następujące projekty:

1) z ministerjum skarbu projekt ustawy w sprawie gwarancji skarbu Rzeczypospolitej za dopełnienie przez Polski Bank Krajowy zobowiązań wpływających z wydania obligacji komunalnej;

2) z ministerjum skarbu projekt ustawy w sprawie upoważnienia ministra skarbu do zaciągnięcia w Polskim Banku Krajowym 12 miliardów marek;

3) z Ministerstwem skarbu projekt ustawy o pierwszym dodatkowym powizorium budżetowym za czas od 1 stycznia do 23 marca 1923 roku.

Przed zbliżeniem polsko-bułgarskim.

(Telefonem od nasz. koresp.)

Warszawa.

Do „Rzeczypospolitej“ donoszą z Londynu, że rząd bułgarski i jugosłowiański prowadzą rokowania o układ, skierowany przeciwko Grecji, a mianowicie w układzie tym jest przyznane Bułgarii prawo przystępu do Morza

Egejskiego, wzamian za co Bułgaria uznaje prawo Jugosławii do Salonik, będących dziś w rękach greckich.

Przez ten układ Bułgaria weszłaby do Małej Ententy i zbliżałaby się w ten sposób do Polski.

Polska zawrze układy handlowe z całym szeregiem państw.

Warszawa. (A. W.).

Obecnie toczą się pertraktacje o układ handlowy z Węgrami, przerwany chwilowo skutkiem wyjazdu posła węgierskiego z Warszawy. W stadium nawiazania znajdują się propozycje o układ handlowy z Anglią. Projekt układów handlowych z Brazylią, Norwegią, i Hiszpanią, co do których pertraktacje mają

się odbywać w najbliższym czasie są już gotowe. W dalszej przyszłości znaczy się zawarcie traktatu handlowego z Turcją i Grecją. — W związku z zawarciem traktatu z Turcją proponowane jest udzielenie Turcji koncesji na określony obszar w porcie gdańskim na terytorjum przyznanem Polsce.

Sowieccy szpiegcy mają w Polsce własne telegrafy i telefony.

(Telef. od nasz. koresp.)

Warszawa.

W Zdobunowie wykryto wczoraj w podziemiach budynku kolejowego normalną stację telefoniczną i telegraficzną, mającą bezpośrednio połączenie z Sowdepją.

W sprawie tej aresztowano dotychczas 3 ludzi, z których jeden nazywa się Niemiec i jest Rosjaninem, drugi Gus, handluje złotem, trzecim zaś jest niejaki Wasowicz.

Reorganizacja ministerjum kolei.

Ministerjum poczt i zdrowia ze względów politycznych nie będą zlikwidowane!

Reorganizacja poszczególnych dyrekcji. — Oj te względy polityczne!

W ministerjum kolei, jak się dowiadujemy, opracowano nowy statut organizacyjny centrali ministerjum, jak również poszczególnych dyrekcji kolejowych. W tych dniach odbędą się narady nad nowym statutem z przedstawicielami ministerjum skarbu.

Reorganizacja ta nie ma nic wspólnego z zamierzonym pierwotnie przekształceniem

ministerjum kolei na ministerjum komunikacji.

Punkt ustawy sanacyjnej mówiący o reorganizacji i likwidacji niektórych ministerstw (Minist. poczt i zdrowia) został w ostatecznej redakcji ustawy sanacyjnej ze względów politycznych w przewidywaniu zbyt silnej opozycji ze strony lewicy opuszczony i sprawa ta stała się obecnie nieaktualną.

25 miliardów na walkę z drożyzną.

Warszawa. (PAT).

Na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów zapadła uchwała upoważniająca Ministra skarbu do otwarcia w budżecie pozycji pod tytułem „fundusz na poprawę stosunków gospodarczych w kwocie 25 miliardów marek“. Kwota ta jest zalozką na żądany przez nadzwyczajnego komisarza do walki z drożyzną kredyt na

zasilenie kapitałów obrotowych współdzielni i na akcję zakupu zboża, a mianowicie 5 miliardów na pożyczki dla współdzielni, 20 zaś miliardów na przygotowywaną akcję kredytową towarową. Wnioski komisarza co do kredytu aprowizacyjnego dla samorządów nie były dotychczas wcale rozpatrywane.

Komisarz do walki z drożyzną

śpi od dwóch miesięcy!

Same słowa — żadnych czynów!

Warszawa. (Tel. wł.).

W kołach działaczy samorządowych w Warszawie blisko stojących miejskich spraw aprowizacyjnych oraz kierowników organizacji spółdzielczych żywo komentowany jest fakt, iż mimo, że od dnia nominacji nadzwyczajnego komisarza do zwalczania drożyzny upłynęło

około 2 miesięcy i mimo, że odpowiedni plan zwalczania drożyzny został już w najważniejszych szczegółach opracowany, dotąd nie wiadać jeszcze prawie ani jednego praktycznego posunięcia w kierunku urzeczywistnienia powyższych decyzji.

Komitet techniczny ministrów.

Warszawa. (AW).

Ministerstwo Przemysłu i Handlu opracowuje projekt organizacji Komitetu technicznego ministrów, który ma powstać na wzór państw zachodnich. Zadaniem komitetu będzie rozstrzygnięcie o warunkach wykonania dostaw wszystkich przedmiotów, zamówionych przez Rząd, jak również przeprowadzenia tak zwanej normalizacji wytwórczości przemysłowej. W skład komitetu wejdą przedstawiciele Rządu, organizacji przemysłowych i handlowych.

Nowy prezes centralnego Towarzystwa rolniczego.

Warszawa. (Tel. wł.).

Dziś odbyły się wybory władz naczelnych Centr. Tow. Rolniczego. W miejsce ustępu-

jącego prezesa senatora Kiniorskiego, wybrany został p. Kaz. Fudakowski 80 głosami na 82 głosujących.

Śmiertelna walka z bandytami w Katowicach.

Katowice. (PAT).

Wczoraj w godzinach wieczornych policja wykryła obu sprawców zamachu, dokonanego na funkcjonariuszu policyjnym w teatrze miejskim. Dom, w którym bandyci bronili się uporczywie osaczono. Walka trwała przez trzy godziny przyczem oddano wiele strzałów. Obaj bandyci i jeden urzędnik policyjny zostali zabici, zaś dwóch urzędników policyjnych rannych.

Szalona kompromitacja urzędu

wywozu i przywozu

zatrudnia on kilka tysięcy urzędników (5)

Warszawa. (PAT.).

Na ostatnim posiedzeniu Komisji przemysłowo-handlowej toczyła się dyskusja nad sprawozdaniem Ministra przemysłu i handlu.

Pos. Kosydarski (PSL) zwrócił uwagę na działalność państwowego Urzędu wywozu i przywozu, który jest skompromitowany w opinii publicznej, iż zatrudnia kilka tysięcy urzędników zamiast kilku. Następnie mówca zwraca uwagę na odpowiednie obsadzanie naszych placówek przemysłowo-handlowych zagranicą.

Pos. Eisenstein (żyd.) zwraca uwagę na nie dostateczną współpracę Ministerstwa i Izb handlowo-przemysłowych, na drożyznę (6) taryfy kolejowej i na konieczność rewizji taryfy cel.

Pos. Wiślicki (żyd.) zwrócił uwagę na szko-

dlącą dla naszych stosunków międzynarodowych dotychczasową nieczynność Urzędu państwowego, na nadużycia głównego Urzędu przywozu i wywozu i na zaniedbanie przez Ministerstwo przemysłu właściwej polityki handlowej, wskutek czego zanika szereg gałęzi wytwórczości, które przed wojną eksportowały swoje towary na wielką skalę.

W odpowiedzi Minister przemysłu i handlu wyjaśnił, że dopiero ustawa ramowa o sanacji Skarbu ujmuje w pewien system zagadnienie przedsiębiorstw państwowych co do prowadzenia których rząd nie miał dotychczas ustalonej polityki.

Dalszy ciąg dyskusji nad sprawozdaniem Ministra przemysłu i handlu odroczono do następnego posiedzenia.

Brak Polski w międzynarodowej organizacji prasowej

Paryż. (AW).

W połowie maja b. r. rozpoczną się obrady w sprawie przywrócenia międzynarodowej organizacji prasowej, która istniała przed wojną, pod nazwą „Union Internationale des Associations de Presse”. Należy dodać, że zaczątki podobnej międzynarodowej organizacji istnieją już przy Lidze Narodów. W skład jej wchodzi-

znajdujący się stale przy Lidze Narodów przedstawiciele prasy różnych państw. Wśród kół dziennikarskich przebywających w Genewie, istnieje tendencja do włączenia w skład organizacji także i przedstawicieli prasy polskiej i Małej Ententy. Ta ostatnia zwłaszcza sprawa była przedmiotem zeszłorocznej konferencji prasowej w Karlsbadzie.

500 mil. grzywny i dożywotnie więzienie.

Srogie kary niemieckie za „szpiegostwo“ na rzecz okupantów.

Berlin. (AW).

Prezydent Rzeszy wydał specjalne rozporządzenie, na mocy którego osoby uprawiające szpiegostwo na korzyść okupantów albo ukrywające „szpiegów“ w swoich mieszkaniach lub

wspierające ich, podlegają karze więzienia aż do końca życia, jako też karze pieniężnej do wysokości 500 milionów marek.

(Tak się podnieca gasnący zapal patriotyczny).

Ambasador niemiecki groźbą tortur

wymusza na zło-dziejach... fałszywe zeznania.

Rzym. (PAT).

Epilogiem wykrycia psilowanej kradzieży w ambasadzie niemieckiej ma być odwołanie ambasadora niemieckiego Ronnenratha, którego postępowanie w związku z tym faktem sprzeciwia się dyplomatycznym zwyczajom. Ronnenrath, zatrzymawczy złodziei pod groź-

bą tortur wymusił na nich zeznania, że zakradł się do ambasady celem wykradzenia dokumentów dyplomatycznych, czemu kategorycznie zaprzeczają aresztowani. Policja stwierdziła, że pierwsze zeznania aresztowanych były fałszywe.

Nieudały przewrót w Bawarii.

Jak rząd bawarski tłómaczy powstanie spisku.

Wiedeń. (Tel. wł.).

Rząd bawarski stara się o ile możności przedstawić spisek, o którym wczoraj donieśliśmy jako sprawę nadzwyczaj błahą i nie zasługującą na uwagę. Z drugiej zaś strony stara się rzucić całą winę na Francuzów, a w szczególności zarzuca bytemu postowi francuskiemu w Monachium Wardowi, jakoby u niego się odbywały wszelkie przygotowania do spisku. Podobno miał Dezel, który obecnie jest posłem francuskim w Bernie, utrzymywać najbliższe stosunki z inicjatorami spisku, głó-

wnie z Dr. Kühlem, który w chwili wykrycia spisku popełnił samobójstwo.

Według przedstawienia rządu bawarskiego plan spiskowców zmierzał również do połączenia Bawarii z Austrią i stworzenia jednego wlekkiego państwa katolickiego pod protektoratem Francji.

Rząd bawarski stara się przekonać opinię publiczną, jakoby zamierzona przez Francję okupacja Bawarii była w związku z akcją spiskowców i nastąpiła po dokonaniu przewrotu.

I Węgry biorą się do odbudowy Rosji!

Wiedeń. (PAT.).

Między Węgrami a Rosją toczą się rokowania gospodarcze, zapowiadające się dla obu stron pomyślnie. Rokowania dotyczące nowego układu w sprawie dostawy rosyjskiej ropy dla rafinerii węgierskich oraz układu co do udziału

przemysłu węglarskiego w odbudowie rosyjskiego przemysłu i rolnictwa. W szczególności interesenci węgierscy starają się podobnie jak firma Kruppa uzyskać wielkie koncesje gospodarcze w południowej Rosji.

Konferencja przemysłowa w Belwederze.

Nie wiemy o czym mówili.

Warszawa. (P. A. T.).

W czwartek odbyło się w Belwederze na zaproszenie Prezydenta Rzeczypospolitej zebranie, na które przybył p. min. skarbu Władysław Grabski, minister przem. i handlu Ossowski, członkowie komisji skarbowo-budżetowej oraz komisji dla przemysłu i handlu, Sejm i Senatu, członkowie komisji gospodarstwa społecznego Senatu, przedstawiciele świata naukowego oraz przemysłu. Podczas zebrania inż. Ignacy Mościcki wygłosił referat o odbudowie przemysłu w Polsce. Po przemówieniu prof. Mościckiego wywiązała się ożywiona dyskusja, w której wzięli udział pp. minister Ossowski, prof. Brzeski, prof. Kostanecki, senator Popowski, prof. Staniszkis oraz poseł Natanson.

Kto będzie wypłacał zasiłki rodzinom rezerwistów?

Warszawa. (A. W.).

Komisja wojskowa obradowała wczoraj nad projektem ustawy o zasiłkach dla rodzin rezerwistów powołanych na ćwiczenia. Uchwalono, że obowiązek zabezpieczenia bytu rodzin rezerwistów wypełniać ma zasadniczo Skarb Państwa. Jednak w roku bieżącym wyjątkowo uchwalono, że obowiązek płacenia zasiłków dla rodzin stałych pracowników ciąży na pracodawcach, zaś zasiłki dla wszystkich innych rodzin wypłacać będzie Skarb Państwa.

Nowa partja niemiecka w Polsce.

Łódź. (Tel. wł.).

Niemcy utworzyli w tych dniach nową organizację polityczną pod nazwą partji mieszczanskiej, która na razie wystąpi w akcji wyborczej do Rady miasta Łodzi, nie jest jednak wykluczone, że utrzyma się na dłuższą metę.

W odczwle tej partja oświadczyła, że stoi ściśle na gruncie państwowości polskiej, poszanowania prawa przez każdego urzędnika i obywatela, równouprawnienia wszystkich obywateli przez prawo i przed prawem bez różnicy narodowości, wyznania i stanu i t. d.

W przededniu groźnego strajku w Zagłębiu ostrawsko-karwińskim

Morawska Ostrawa. (Tel. wł.).

Wśród górników pracujących na pograniczu Polski, w Zagłębiu ostrawsko-karwińskim panuje olbrzymie wzburzenie, podsypane nadzwyczaj umiejętnie przez komunistów.

Oto przedsiębiorcy czescy wystąpili z żądaniem zmiany 6-godzinnego dnia pracy w soboty na 8-godzinny, grożąc w razie niezgodzenia się robotników zastanowieniem przedsiębiorstw.

W odpowiedzi na to, oświadczyły skonfederowane związki robotnicze, że pod żadnym warunkiem nie zgodzą się na 8-godzinny dzień pracy i to nawet, gdyby za 2 godziny pracy ponad normalną szychę mieli pracodawcy płacić 100 proc. podwyżkę.

Na tle zatargu przyszło do podniecenia, które grozi wybuchem strajku. Gdyby doń doszło, wstrzymałoby się od pracy około 50.000 ludzi.

Na wszelki wypadek Francja zatrzymuje w służbie jeden rocznik wojska.

Paryż. (AW).

Francuska rada ministrów upoważniła ministra wojny do zatrzymania rocznika 1921 w szeregach aż do 31 maja b. r. Wspomniany rocznik miał być zwolniony do świąt wielkanocnych.

Reforma kalendarza Juljańskiego.

Ateny. (AW).

Kościół ortodoksyjny zamierza zwołać do Konstantynopola w czasie świąt Wielkanocnych kongres, który omówi sprawę reformy kalendarza Juljańskiego.

Co słycać w Gdańsku.

Cięta mowa prezesa Koła Polskiego w Sejmie. „Spergesetz“ przeciw Polakom. — Nowy komisarz Ligi Narodów. — Aneksja Kopernika. Montaż wagonów amerykańskich dla Polski. Prezydent Wojciechowski przybędzie do Gdyni. — Wizyta floty francuskiej.

Szykany polskich akademików. — Ataki na Polskę pruskiego tajnego radcy w Senacie. — Na dźwięk polskiej mowy Niemcy dostają szału. — Przewodniczący Senatu zabrania Dr. Kubaczowi mówić po polsku.

(Od własnego korespondenta).

Gdańsk w marcu.

Przy omawianiu ustawy budżetowej w tułejszym sejmie wygłosił prezes Koła polskiego Dr. Panocki dłuższą programową mowę, w której wykazał na przykładach liczne błędy popełnione przez gdański senat odnośnie do polityki zagranicznej wolnego miasta Gdańska. Gdańsk odnosi się do Polski zawsze tendencyjnie,

nieprzyjaźnie i wrogo.

W sprawach układów handlowych zawieranych przez Polskę z innymi państwami nie chcieli nigdy gdańscy senatorzy, mimo napomnień rządu polskiego, jechać do Warszawy, aby mógł potem Gdańsk dany układ sabotować. Natomiast gdański senat wysyła członków tam, poliejci bezpieczeństwa do Niemiec na zawody piłki nożnej.

Polscy urzędnicy graniczni konfiskują środki żywnościowe przewożone w nadmiernej ilości z Polski do Gdańska przez paszarków i przemytników. Senat nie miał prawa żądać od tam, generalnego komisariatu zaniechania tych konfiskat, gdyż owa żywność przeznaczona była nie dla Gdańska, lecz

na wywóz do Niemiec.

Gdańscy urzędnicy celni, popierani przez senat, występują na zgromadzeniach przeciwko zarządzeniom rządu polskiego, a więc przeciwko swej najwyższej władzy. Prezydent Sahn nie wspominał w swej mowie programowej ani jednym słowem o polskiej mniejszości narodowej w Gdańsku. Frakcja polska w Sejmie stara się być zawsze łącznikiem między wolnym miastem a polską Rzeczpospolitą zarówno w sprawach politycznych jak i gospodarczych.

Jak wiadomo w dniu 30 grudnia ub. roku sejm gdański uchwalił t. zw. „Spergesetz“ na podstawie którego kupno nieruchomości dozwolone jest tylko za zgodą senatu. Ustawa ta skierowana jest przeciwko Polakom. Ostatnio senat odmówił zatwierdzenia kontraktu kupna zawartego w dniu 30 listopada roku ubiegłego, a więc przed wspomnianą ustawą. Transakcja dotyczy kupna placu pod willę przez dwóch kupców polskich.

Nowy wysoki komisarz Ligi Narodów Max Donnell objął już swoje stanowisko w Gdańsku. Urodził się on w miasteczku małym Sliaga na „zielonej wyspie“ Irlandji. Otrzymał stopień doktora filozofji (Bachelor of arts with honours) na uniwersytecie w Dublinie przebywał Mac Donnell przez 18 lat w Egipcie. Obecnie przybył do Gdańska bez rodziny, która przebywa jeszcze w Egipcie; żona komisarza Ligi Narodów zawita do Gdańska za kilka tygodni, zaś trzy córki dopiero w ciągu lata. — Podobnie jak i jego poprzednik zamieszkał Mac Donnell w gmachu dawnej generalnej komendy, stanowiącym obecnie własność w jednej połowie wolnego miasta w drugiej zaś rządu polskiego.

Z okazji jubileuszowych uroczystości kopernikowskich w Toruniu wygłosił w tułejszym wschodnio-pruskiem Towarzystwie historycznym dyrektor archiwum Kaufmann, wykład o Koperniku. Wedle zdania prelegenta byli rodzice słynnego astronoma Niemcami (!) i Polacy nie mają do niego żadnych (!) praw.

Wedle „Gazety Gdańskiej“ zmontowano dotąd w tułej stoczni oraz we fabryce wagonów 225 towarowych wagonów, platform i węglarek, zakupionych przez Polskę w Ameryce. — Również podobny montaż odbywa się i w Szczytnie w stoczni „Wulkan“. Ogółem ma być zmontowanych 7.500 wagonów i 25 parowo-

zów. Przeszło 400 gdańskich robotników zajętych jest przy tym montażu i żyje z Polski.

W kwietniu r. b. prezydent Wojciechowski przybyć ma do Gdyni, w celu zwiedzenia

wybrzeża morskiego i prac w porcie. W najbliższym czasie spodziewana jest wizyta w porcie gdańskim jednostek floty francuskiej.

W. P.

Polska a Gdańsk.

Polak: Praw naszych odebrać sobie nie damy!
Niemiec: Deutsch sprechen!!!

„Dziennik Gdański“ zamieszcza list otwarty nadesłany mu przez wszystkie związki akademickie polskie na Politechnice gdańskiej. W liście tym polscy akademicy gdańscy zwracają uwagę na ustawiczne szykany, z jakimi się spotykają ze strony studentów niemieckich.

Wczorajsze posiedzenie Senatu gdańskiego było widownią niesłychanie gwałtownych wystąpień przeciw Polsce. Prym w tej przeciw-polskiej kampanji dźwierzyl senator dla spraw finansowych wolnego miasta Volkmann, który pozwolił sobie na wystąpienie na jakie przedstawiciel rządu gdańskiego nie powinien był sobie pozwolić w stosunku do państwa, z którym Gdańsk jest tak ściśle złączony. Senator Volkmann, pruski tajny radca, urzędnik pruskiego Ministerstwa skarbu w tonie bardzo gwałtownym rzucił pod adresem Polski szereg ciężkich oskarżeń, zarzucając jej przede-

wszystkiem, że nie spełniła swoich finansowych zobowiązań wynikających z tytułu rozrachunków celnych. Mówił także senator Sahn zarzucając posłowi Dr. Kubaczowi, że stoi na żołdzie polskim, gdyż jest... polskim urzędnikiem.

Dr. Kubacz w przemówieniu swoim wygłoszonym w senacie stwierdził, że rząd polski jak również frakcja polska w senacie zmuszone są bronić praw szykanowanej ludności polskiej w Gdańsku. Przy tej sposobności Dr. Kubacz powiedział po polsku następujące zdanie: „Stwierdzamy, że praw naszych odebrać sobie nie damy“. Dźwięki mowy polskiej rozlegające się na trybunie wywołały wśród prawej strony senatu niesłychane wzburzenie. Przewodniczący zaś w tonie wzburzonym zwrócił się do Dr. Kubacza, zabraniając mu mówić po polsku.

Intrygi ukraińskie przeciw Polakom.

Memorjał ukraiński do Kurji rzymskiej. — O osobną nuncjaturę. — Ukraińcy oskarżają Polaków o przymusowe przeciąganie Rusinów na obrządek łaciński. — Prezydent Lwowa denuncjowany przez kler ruski.

Lwów. (Tel. wł.).

Duchowieństwo i Rusini świeccy wszystkich trzech djecezi małopolskich, zamierzają wnieść na ręce Wizytatora Apostolskiego ks. Genocchi'ego memorjał do Kurji rzymskiej z żądaniem wyłączenia ich z pod patronatu Kongregacji „de propaganda fide“. Twierdzą oni, że zależność od tej Kongregacji „obraża ich go dność narodową“ gdyż podlegają jej dotychczas tylko dzikie plemiona, jak Negrzy itd.

Równocześnie domagają się osobnej nuncjatury dla cerkwi unickiej, zaprowadzenia języka ludowego do nabożeństw cerkiewnych

i wydania zakazu przymusowego(?) przeciągania wyznawców gr. kat. obrządku na łaciński w celach polonizacyjnych.

Równocześnie kler ruski oskarżył przed Wizytatorem Apostolskim, prezydenta Lwowa Neumanna, że zabronił on Rusinom w dniu Jordanu święcenia wody w Rynku w studniach miejskich.

Wartoby, by nasze miarodajne czynniki pilnie baczyły na ową ofensywę nieprzejednanych i przeciwstawiły jej u O. Genocchi'ego obiektywne informacje o stosunkach religijnych w kraju.

AKCJA RUSKICH UGODOWCÓW.

Ukraińska partja włościańska (niewłaściwie nazwana w prasie polskiej partja „chliborobów“) przystępuje do szerokiej organizacji zwolenników swoich w Małopolsce Wschodniej. Delegaci małopolskiego klubu ukraińskiego, Peryk i Zawadowski organizują w ka-

żdem mieście komitety powiatowe, które utrzymują kontakt z ludnością wiejską, a tak inteligencja, jak i włościanie zgłaszają chętnie swój akces do zrzeszenia, którego celem jest nie burzenie, lecz odbudowa dobrobytu narodu ruskiego.

Najważniejsze wypadki z całej Polski.

Śmiertelna walka posterunkowego z bandytą.

Posterunkowy Wincenty Żytkowiak w Krośnie, wracając ze służby patrolowej do domu napadnięty został przez bandytę Jana Bielawskiego. Bandyta wystrzelał z rewolweru zraniał posterunkowego ciężko w pierś, mimo tego zdołał posterunkowy wystrzelić jeszcze do niego z karabinu i położył bandytę na miejscu trupem. Ciężko rannego posterunkowego odwieziono do szpitala, stan jego jest bardzo poważny. Żytkowiak należał do najlepszych funkcjonariuszy policji krośnieńskiej.

Ryby w Warszawie nie podróżują ale polanieją.

Na posiedzeniu komisji rzeczoznawców przy oddziale walki z lichwą uchwalono utrzymać dotychczasowe ceny żywych ryb, natomiast wobec nadmiernej podaży zdecydowano obniżyć ceny śniętych ryb o 10 procent, sandaczy o 20 procent. Nowe ceny obowiązują aż do odwołania.

o zwrot zrabowanego kościoła.

Związek Obrony Kresów urzęduje w Lubawie (Pomorze) wiec w sprawie kościoła pobernańskiego, obecnie luteranckiego, który w roku 1821 został przekazany przez landrata Brodnicy do użytku protestantów. Obecnie ludność gwałtownie domaga się zwrotu zrabowanego kościoła.

Jubileusz tramwajów w Poznaniu.

Dyrekcja tramwajów miejskich w Poznaniu obchodziła wczoraj 25 lecie puszczenia w ruch pierwszych wozów tramwajowych. Wozy były ozdobione chorągiewkami.

Nowe ognisko wymiany myśli naukowej.

W Polskim Towarzystwie medycyny społecznej w Warszawie zawiązała się sekcja kliniczna, której celem jest wytworzenie jeszcze jednego ogniska wymiany myśli naukowej ze szczególnym uwzględnieniem pokazów z praktyki szpitalnej i prywatnej.

Dnia 3. marca odbyło się pierwsze posiedzenie sekcji, na której wybrano na prezesa Dr. Dłuskiego, na wiceprezesa Dr. Flataua i prof. Szymanowskiego, na sekretarzy Dra Knappego i Dra Landenberga.

Zamknięcie stowarzyszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych zarządził zamknięcie Stowarzyszenia p. t. „Komitet obrony Kresów Wschodnich“.

Niemcy zbroją się dalej na polsk. Gór. Śląsku.

Policja w Hajdukach znalazła u znanych organizatorów braci Gillerów całą sprytliwie ukrywaną zbrojownię: kilka karabinów i strzelb wraz z zasobem amunicji. Stan broni świadczy o tem, że właściciel nie tylko ją ukrywał, lecz także utrzymywał w wojskowym porządku. Oto do czego dochodzi bezczelność tych Niemców, którzy w ostatnich czasach tyle wrzawy robią o szkołę niemiecką.

Polecamy tę sprawę gorąco pamięci niemieckich posłów sejmowych! Siedzimy, że jako „Staatserhaltende Partei“ użyją całego swego wpływu, aby podobne kryjówki corychlej wytepić.

Bójka rezerwistów z żydami.

W Przemyślu przyszło do bójki między grupką rezerwistów, a tłumem żydów w trakcie której czterech rezerwistów zostało śmiertelnie poranionych. Silny oddział wojskowy przeszkodził dalszej walce.

Samobójstwo inwalidy wojennego.

Zupełnie niewidomy inwalida z Chojnic (na Pomorzu), ojciec 5-ga dzieci, popełnił dnia 26 lutego br. samobójstwo. Jest to jeden z tych inwalidów, który najwięcej poszkodowany wrócił z wojny do domu. Półtora miesiąca wcześniej około 28 tysięcy marek na swoją tak liczną rodzinę. Gdy żona poszła na pocztę po pensję, wyzyskał tę sposobność, by skończyć

swoje mizerne życie przez powieszenie się. — Popelnił ten czyn w obecności dwojga dzieci.

Jak starostwo lubelskie walczy z lichwą.

Starostwo lubelskie w zarządzeniach swych w sprawach walki z lichwą, utrzymując w sile zasadniczą metodę działania, poczyniło co do wymiaru kar pewne obostrzenia. Starostwo zalecało rozciągnięcie silnej kontroli nad wysyłającymi ładunki z artykułami pierwszej potrzeby z Lublina i powiatu. Wysyłający musi się dokładnie wylegitymować dowodami na prawo prowadzenia handlu, zaś w razie gdy właściciel towaru nie posiada tych dowodów ładunek konfiskuje się, zaś on sam podlegać będzie karze do miliona marek, połączonej jednocześnie z aresztem do 3 miesięcy.

Nowy zakład wodoleczniczy.

Biskup łódzki ks. Wincenty Tymieniecki dokonał w tych dniach poświęcenia zakładu leczniczego „Pod Piastem“ w Inowrocławiu. Obejmuje on 60 wianien przy ul. Toruńskiej i przy ul. Staszica. Zakłady te z inicjatywy braci ks. biskupa wykupiła szersza grupa lekarzy.

Innym magistratom do naśladowania.

Urząd mieszkaniowy magistratu miasta Warszawy przeprowadzi w tych dniach dokładną rejestrację lokali kinematograficznych w celu stwierdzenia, czy wybudowane zostały specjalnie na kina, czy też były przerobione z mieszkań prywatnych.

Z lokali tych mają powstać mieszkania.

Napad na leśniczego.

Strażnik leśny p. Antoni Pepliński z Jachcic (Pomorze) udał się do tamtejszych lasów celem zwykłego spatterowania powierzonych mu zarębów. W czasie tej czynności spotkał on 3 zamaskowanych mężczyzn, z których jeden dał do niego 2 strzały z rewolweru. Jeden ze strzałów ugodził leśniczego w lewe ramię, drugi strzasknął kolbę fuzji. Następnie jeden z kłusowników uderzył tak silnie rannego kolbą w głowę, iż tenże upadł na ziemię, tracąc przytomność. W tym stanie znaleźli p. P. rano furmani, przybyli do lasu po drzewo. Śledztwo energiczne w toku.

Wycieczka amerykańska do Polski.

Liczna misja amerykańska, wyjeżdżająca na kongres międzynarodowy Izby handlowo-przemysłowych do Rzymu, z Włoch wybierze się do Polski, w celu zaznajomienia się z życiem przemysłowo-handlowym w naszym kraju. Misji towarzyszyć będzie p. C. Losley, generalny sekretarz amerykańsko-polskiej Izby przemysłowej w Nowym Jorku.

Morderca własnej tony przed sądem.

W tych dniach w sądzie kasacyjnym w Warszawie rozegrał się epilog głośnej swego

czasu sprawy Gustawa Kowalskiego, mordercy żony swej, Melidy z Kindermanów. Sąd kasacyjny wyrok sądu apelacyjnego, skazujący Kowalskiego na 15 lat ciężkiego więzienia zatwierdził.

Odbudowa Kalisza.

Komitet odbudowy Kalisza zwrócił się do Ministerstwa skarbu z prośbą o udzielenie rfu. na dalszą odbudowę zniszczonego przez wojnę miasta, t. j. na wykończenie 56 budujących się gmachów i na wyprowadzenie pod dach 30 domów projektowanych na rok bieżący. pożyczki w złotych polskich. Na budowę te Kalisz potrzebuje 1.400 tysięcy złotych polsk., a ponieważ obywatele, budujący te domy, mogą w obecnej chwili pokryć z własnych funduszy pół tego wydatku, Komitet odbudowy miasta prosi Min. o pożyczkę 1 miliona złp.

Zdyskwalifikowanie b. naczelnika kancelarii Belwederskiej.

Pan Stanisław Car, b. szef kancelarii cywilnej b. Naczelnika Państwa złożył podanie do Trybunału Najwyższego Administracyjnego o przyjęcie go w skład Członków Trybunału. — Przed kilkoma dniami kandydatura p. Cara została odrzuconą przez zgromadzenie ogólne członków Trybunału.

Niemieła niespodzianka.

Pewnemu panu zabawiającemu się wesoło w kawiarni „Grand Cafe“ przy Placu Wolności w Poznaniu, sprawiono przyjemną niespodziankę. Do siedzącego przy stole zbliżyło się dwóch panów i ze słowami: „Otóż pańskiedziecko“ zostawili mu sympatycznego około trzyletniego malca. Zajście to niezadowolono zbyt siedzącego, gdyż z całym spokojem uregulował rachunek i zabrał maleństwo ze sobą.

Napad na patrol policyjny.

Na patrol policyjny napadło w Bogucicach (Górny Śląsk) kilku nieznajomych i w rewolweru uzbrojonych bandytów. Bandyty napadli z nienacka na policjantów, uderzając ich najpierw twardym przedmiotem przez głowę, a ubezwładniwszy ich w ten sposób, odebrali im broń i zbiegli w niewiadomym kierunku. Poszukiwania są w toku.

Pensje magistrackie.

Do obliczania uposażeń urzędników i pracowników miejskich w b. m. postanowił magistrat warszawski zastosować mnożnik drożyzniany, równy 30.000 punktów, co mniej więcej odpowiada urzędownie określonego wskaźnikowi drożyzny za luty.

Książki znów podróżują.

Wobec ustalenia przez główny urząd statystyczny wskaźnika drożyznianego za luty, księgarska komisja cennikowa postanowiła podwyższyć ceny książek od dnia 12 b. m. o 33 i pół procent, t. j. zmienić mnożnik księgarski z 3.000 na 4.000.

Nasz biurokracizm pokrywką dla malwersacji.

Nadużycia w intendancji warszawskiej. — Sekwestr majątku oszustów. — Winę ponosi nasz biurokracizm!

Jak donosiliśmy w dniu wczorajszym śledztwo w sprawie obrzeczonych malwersacji w intendancji warszawskiej przybiera coraz szersze rozmiary. Jak stwierdzono oszuści Heine, Paszkowski i brat słynnego zbrodniarza Ejsmanta, mając do pomocy referenta Latoszka, cieszącego się widocznym zaufaniem swych przełożonych, podszywali sfałszowane rachunki i frachty za towary niedostarczone, lub korzystali obficie z zaliczek na mające się dostarczyć węgle, benzynę i t. p. Zaliczki wpłacane były na fikcyjne rachunki przekazowe, które spółnicy potwierdzali sobie w bankach pod upodobnioną firmą, z jaką intendancja miała stosunki. Różnica polegała tylko na zmianie jednej lub dwu liter. Manipulacje oszustów były niezwykle przemyślane i są przedmiotem dalszego badania władz śledczych.

Prawdopodobnie za krótki wiezienie do-

staną się jeszcze inni świeżo upieczeni „przemysłowcy“ i „dyrektorzy“, którzy nowe swoje godności i dostojęstwa zawdzięczają machinacjom ze spółką Latoszek i sp. Tymczasem drobniagowe dochodzenie trwa, a jednocześnie sekwestrowany jest wszelki dobytek i majątek spółki aferzystów na pokrycie strat skarbu państwa.

Winę tych krociowych nadużyć ponosi oślawiony nasz „system“ biurokracyczny, wprowadzany do intendancji i do różnych urzędów, oparty głównie na jak największej ilości papierków. Rezultat jest taki, że przy obrzymim personelu biurokracycznym i przy stosowaniu różnych systemów kontroli biurowej, dzieją się jednak takie nadużycia, o jakich nigdy nie słyszymy w największych przedsiębiorstwach prywatnych.

Ile dolarów pożerają dziennie banki polskie?

Warszawa w marcu.

Jak wielkie jest zapotrzebowanie waluty dolarowej ze strony różnych banków, wskazuje ceduła syndykatu banków, rzadko zresztą pojawiająca się w prasie, o ilości nabytych dolarów dla banków.

Dla banków krakowskich w dniu 3 marca nabyto 2164 dolary za 97.341.040 mk., dla banków lwowskich nabyto 14.426 dolarów za 648.910.330 mk., dla banków poznańskich — 6.412 dol. za 288.424.539 mk., dla łódzkich banków 2.164 dol. za 97.341.050. Do tych wyszczególnień nie wchodzi Warszawa, która nabyła przeszło 60 proc. ogólnego zakupu dolarów.

Razem więc w jednym dniu pożarły banki

polskie wymienionych większych miast około 37.000 dolarów, a nie przesadzimy jeżeli dodamy do tego 50% tj. 17.000 dolarów, które nabyły w tym samym dniu jeszcze inne banki stojące albo poza syndykatem albo w szeregu mniejszych w wykazie niowszczególnionych miast. Czyli — banki zjadają w Polsce dziennie przeciętnie 50.000 dolarów co się równa przy dzisiejszym kursie ponad 2 miliardy Mkp. — Gdzie się to wszystko podziewa? Czy przypadkowo te zakupy nie są także powodem gwałtownego braku gotówki jak od dłuższego czasu daje się tak dotkliwie odczuwać na rynku handlowym.

Odebrać koncesje tym, którzy niemi handluja!

Za pieniądze odstępuje się koncesje, podczas gdy inwalidzi mra z głodu! Domagamy się od Sejmu odebrania koncesji handlującym niemi, a przyznania ich inwalidom.

Jak wiadomo bardzo wiele koncesji, nadanych przez rząd rozmaitym jednostkom, zwłaszcza u nas w Małopolsce i to często przy pomocy protekcji, ludzie ci przeważnie niefachowcy odstępują je innym osobom za stałymi opłatami.

Odstępowanie koncesji jest zjawiskiem tak rozpowszechnionem, że czynią to nawet ludzie bardzo wybitni, głoszący niejednokrotnie hasła gospodarczego odbudowania Polski, robią to zrzeczenia i stowarzyszenia ideowe, uniemożliwiając stworzenie silnego polskiego stanu średniego. Społeczeństwo musi sobie to uprzytomnić, że twórcza jest tylko praca, a każdy zarobek zdobyty bez wysiłków z naszej strony obniża tężyzną duchową.

Jednocześnie zaś całe rzesze inwalidów pozostają bez środków do życia, a pusty skarb państwa niema możności dostarczyć im środków zarobkowania.

Takim właśnie zarobkiem łatwym stosunkowo, który całemu szeregowi inwalidów zapewnić zdolał, jest koncesja. Dlatego też należy bezwzględnie odebrać koncesje tym jednostkom, które ich same nie wykonują, uważając je jedynie za źródło dochodu bez pracy. Oczywiście jednak musiałby rząd i społeczeństwo dostarczyć wówczas inwalidom tym kredyt, który umożliwiłby im uruchomienie warsztatów pracy.

W imię hasła pomocy inwalidom, powinno się społeczeństwo domagać od Sejmu zmiany dotychczasowych przepisów, gdyż nie wolno spokojnie patrzeć na to, jak ci, którzy krew przelewali mra z głodu, z drugiej zaś strony najprzeróżniejsi protegowani pupile jedzą bez pracy z pełnego żłoba. — Hasłem naszym powinno być: Odebrać koncesję tym, którzy niemi handluja, a oddać je inwalidom!

Aż 4 kluby masonskie w jednym miasteczku polskim!

Czy nie zawiele tego dobrego? — Rewelacje są autentyczne.

Wychodzące w Radomiu „Słowo Radomskie“ zamieszcza następujący autentyczny list:

Od pewnego czasu w Radomiu dzieją się dziwne rzeczy. W ciągu ostatnich trzech miesięcy powstały liczne różne kluby i stowarzyszenia polityczne. Lecz powstały także kluby i stowarzyszenia, które nie wależą politycznie, walczą one z religją; takimi klubami są: Klub Wolnomysłcicieli, Klub Libertynów, Klub Masonów i Stowarzyszenie Bezwyznaniowców, przyczem to ostatnie ma przewagę nad innymi. (Wiadomości te posiadam stąd, że ulegając namowom przyjaciół wstąpiłem do „Klubu Masonskiego“, będąc najlepszym katolikiem, gdy zaś przekonałem się, że zadaniem ich jest walka z katolicyzmem, a nie odbudowa Ojczyzny, wystąpiłem). Jeden z tych klubów, a mianowicie „Klub Libertynów“ na drzwiach kościoła Marjackiego przybił kartkę, w której

zwalcza katolicyzm, a nawet wogóle chrystjanizm.

Wszystko to bardzo dobrze. Libertyni robią swoje, szkoda tylko, że służba kościelna nie zauważyła tego i wyżej wspomniana karta wisiała tydzień, aż ją wiatr zerwał, a przez ten czas dużo ludzi ją czytało, a kto wie, czy który nie wpadł w błąd.

Podpis: Zygmunt Wasilewski.

Autor widocznie związany przysięgą nie po daje bliższych szczegółów o tych tajemniczych klubach, a szkoda, gdyż dowiedzielibyśmy się wielu ciekawych historii, któreby nam może rozjaśniły zagadkę, dla czego w Polsce jest tak źle i komu na tem zależy, ażeby było źle.

Mimoходом zaznaczamy, że i Kraków nie jest wolny od całego szeregu masonskich klubów.

Inteligentni bandyci.

Szereg rabunków. — Zrabowanie kilku milionów. — Policja położyła kres ich robocie.

Od szeregu już miesięcy okregi łódzki, lubelski i radomski niepokoiła banda opryszków. Sposób, w jaki banda wykonywała napady, upewnił policję, że

banda składała się z ludzi inteligentnych najbardziej, że jeden z napadniętych kupców rozpoznał w szajce Leona Prybę, który kiedyś w Lublinie

zajmował wybitne stanowisko.

Policja w poszukiwaniu za bandytami, przyłapała niezadługo Czesława Gruszkę, który również w sferach inteligencji lubelskiej cieszył się dawniej popularnością.

Po usilnych dalszych poszukiwaniach, komisarz policji Karwicki przyłapał w bramie

jednego z domów Leona Prybę, który jak się później okazało

był hersztem zorganizowanej bandy.

W chwili aresztowania Pryba bronił się, został jednak ubezwładniony.

Przeprowadzona konfrontacja bandytów w obecności specjalnie z Warszawy wydelegowanego inspektora policji Sonnenberga potwierdziła wszelkie przypuszczenia władz. Bandytów — inteligentów osadzono w więzieniu, a spodziewać się należy, że dzielnej policji lubelskiej niezadługo uda się ująć resztę niebezpiecznej bandy, która w zastraszający sposób grasowała całe miesiące,

Która lepsza pierwsza czy druga żona

W lwowskim sądzie karnym zasiadł na ławie oskarżonych 43-letni ślusarz kolejowy, Dominik Niziński, oskarżony o dwużeństwo.

Ożenił się on jeszcze w roku 1904 z Wiktorją Grybaszówną, nie grzeszącą podobno szczególną pięknoscia, to też wkrótce zaczęło się przysłówiowe piekło małżeńskie, potęgowane w dodatku przez zazdrość czulej małżonki.

W domu wybuchały ciągle sprzeczki i bójkę, wreszcie postanowiła nieszczęśliwa para rozjść się. I tak też uczynili, nie pytając o to jednak ani biskupa ani sądu.

Tymczasem Nizińskiego „napadła“ chętka powtórnego ożenku. Na metryce jego urodzenia znajdował się dopisek o pierwszym jego ślubie, ale — na odwrotnej stronie dokumentu.

Niziński zalepił starannie ów dopisek na odwrotnej stronie i nagle wystąpił w roli kawalera, poczem znalazł sobie narzeczoną w postaci 25-letniej Zosi Kostyrko, z którą też bez przeszkód, na podstawie sfałszowanej metryki wziął ślub w kościele OO. Bernardynów.

Bigamja jednak wkrótce wyszła na jaw i pan Dominik powędrował za kraty.

Na rozprawie zjawily się obie żony: Wikcia i Zosia i obie niemal nie skoczyły sobie z palcami do oczu, a pierwsza żona, wskazując palcem na drugą, powiada ze złością do obrońcy:

— No — niech pan mecenas sam powie! To ma być zamiana?!

Naturalnie obie są zdeklarowanie brzydkie dlatego nikt z obecnych na sali mimo najlepszych chęci nie mógł zawyrokować, kiedy dobrze uczynił Dominik Niziński, czy wtedy, gdy ożenił się po raz pierwszy, czy też przy drugim ożenku.

Zdaje się, że raczej powinien być zostać starym kawalerem i dać spokój temu wszystkiemu.

Powołanie oficerów rezerwy.

KTO KORZYSTA Z ULG?

Rozporządzenie przewiduje zwolnienie od ćwiczeń następujących kategorii oficerów rezerwy, ur. w 1897 roku: a) inwalidów wojskowych, b) oficerów rezerwy, którzy na podstawie orzeczenia komisji superrewizyjnej zostali zakwalifikowani jako niezdolni do służby liniowej, c) oficerów rezerwy, przebywających poza granicami Rzeczypospolitej, d) modyków, odbywających studia oraz słuchaczy wydziału teologicznego w państwowych wyższych zakładach naukowych, e) oficerów rezerwy, posłów, profesorów fachowych wyższych uczelni, jak również oficerów, pełniących służbę w straży granicznej, oraz cywilnej straży celnej i oficerów obłożnie chorych, leżących w szpitalu.

Każdemu oficerowi rezerwy oraz jego władzy przełożonej, o ile jest to instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, pracująca dla potrzeb wojska, przysługuje prawo w wypadku wyjątkowej wagi, wniesienia piśmennego podania do odnośnej właściwej P. K. U. z prośbą o zwolnienie z ćwiczeń, względnie wyznaczenie jednego z następných turnusów. O ile oficer lub szeregowy rezerwy jest słuchaczem wyższego zakładu naukowego i powołanie na 8-tygodniowe ćwiczenia uniemożliwiłoby składanie przypadających w tym terminie egzaminów, odnośny rektorat może wystąpić z wnioskiem odroczenia powołania do następnego turnusu, przypadającego na czas ferji.

Powyższe odnosi się również do oficerów i szeregowych rezerwy uczniów średnich zakładów naukowych, którym również przysługuje prawo zwrócenia się z prośbą o odroczenie terminu ćwiczeń na czas korzystniejszy dla nich ze względu na potrzebę ukończenia studiów w szkole. Władze szkolne mogą sporządzać spisy takich oficerów i przesyłać je odnośnym powiatowym komendantom uzupełnień.

P. T. Prenumeratorów

Prosimy o natychmiastowe uiszczenie przedpłaty na miesiąc marzec, w przeciwnym razie będziemy zmuszeni wstrzymać wysyłkę dziennika.

Sensacyjny proces o morderstwo.

Dramat małżeński w arystokracji belgijskiej. — 40 dziennikarzy na sali rozpraw. — Codzień 2 dodatki nadzwyczajne wydają pisma antwerskie. — W noc zbrodni. — Dwa strzały nieznanego mordercy. — Kule z rewolweru żony. — Żona i kochanek jej oskarżeni o zamordowanie męża.

(1) Przed sądem przysięgłych w Antwerpii toczy się od kilku dni

sensacyjny proces o morderstwo;

tłumy ciekawej publiczności, nie mogące pomieścić się w sali sądowej, zalegają korytarze. Obradom przysłuchuje się 40 krajowych i zagranicznych dziennikarzy, a dwa pisma antwerskie wydają codzień w południe i wieczór nadzwyczajne dodatki o przebiegu procesu; fotografowie robią zdjęcia, rysownicy szkicują szybko karykatury członków trybunału, oskarżonych, świadków i t. d.

Temat rozprawy byłby stary jak świat: młodzieniec zakochuje się w mężatce, zyskuje jej miłość, i przy jej pomocy usuwa z drogi „niepotrzebnego“ męża. Sensację jednak stanowi fakt, iż ofiara morderstwa i oskarżeni należą do t. zw.

wytwornego towarzystwa.

Steinmann, siostrzeniec gen. konsula Szwajcarii, jego żona, posiadająca wspaniały pałacyk w arystokratycznej dzielnicy Antwerpii i Van den Wouwer, syn bogatego notariusza, b. oficer, odznaczony wielokrotnie w czasie wojny.

Pani Steinmann spotykała Van den Wouwera w t. zw. Golf klubie, w którym zbierała się cała arystokracja antwerska i zagraniczna. Poza tem w parku swej willi urządzała festyny ogrodowe, w czasie których zabawiała się

flirtem

z b. oficerem.

Kochanek pani Steinmann oświadczył raz służbie, że niedługo powita w nim nowego pana domu; pewnego dnia przyszło między nim a mężem prawie do pojedynku, i został w obec-

ności świadków wyrzucony za drzwi przez męża. Van den Wouwer znał dokładnie kłopoty finansowe swego rywala, wiedział też, że willa i park należą do pani Steinmann, która po śmierci męża otrzymała premję asekuracyjną w wysokości 300.000 franków; powiedział więc sobie: jeżeli

mąż zniknie,

żona zostanie w świetnej sytuacji, jeśli będzie żył nadal, i ją wciągnie w bankructwo.

Pewnego dnia państwo Steinmann wracali o godz. 12 w nocy do swej willi z uczty, jaką urządzał konsul szwajcarski z okazji swego srebrnego wesela. Pani Steinmann odesławszy szofera, sama prowadziła auto. Zatrzymawszy się przed główną bramą pałacyku, wysiadła pad pozorem, że czuje się niedobrze i prosiła męża, by odprowadził samochód do garażu. W chwili gdy Steinmann wchodził do garażu, otrzymał nagle od jakiegoś nieznanego mężczyzny

dwa strzały w brzuch;

padłszy na ziemię, zaczął się do zanku do swej sypialni, gdzie resztką sił dał jeszcze przez okno za uciekającym mordercą dwa strzały; chciał również wystrzelić nadto z rewolweru swej żony, nie znalazł go jednak na zwykłym miejscu. Potem padł bezsilny na łóżko; tej samej jeszcze nocy żona z pomocą lekarza odwiezła go na klinikę.

Kto był mordercą?

oto zagadka, która ma rozwiązać proces. Steinmann, który żył jeszcze przez tydzień, zeznał, że morderca nie wyglądał na chłopca lub pospolitego bandytę. Po zbadaniu kul, wyjętych z brzochna ofiary, stwierdzono, że pochodziły one z rewolweru pani Steinmann. Gdy jej o-

tem doniesiono, oświadczyła zmieszana, że rano, w dniu zbrodni, jeździła z Van den Wouwerem na piknik do lasu Calmpthout i że tam na trawie zostawiła przez zapomnienie swą torbę, puszkę i rewolwer; musiał je zabrać z sobą Van den Wouwer. Gdy nocą powrócił do domu z kliniki,

znalazła rewolwer w garażu,

a nie chcąc rzucić podejrzeń na swego kochanka, schowała rewolwer do swej szafki nocnej, gdzie zwykle leżał. Van den Wouwer oświadczył przy konfrontacji, że oświadczenie to pani Steinmann było kłamstwem. Wykazał swoje alibi, które jest jednak wątpliwe. Do godz. wpół do 12 w nocy znajdował się u pewnego właściciela zamku w Calmpthout, o g. 1-szej był u pewnej damy. Morderstwo popełnione zostało o godz. 12.40, co stwierdzili urzędnicy celni, którzy słyszeli strzały. Za-chodzi pytanie czy Van den Wouwer, mógł w międzyczasie być w parku willi pani Steinmann, a o godz. 1-szej w nocy znaleźć się już w domu?

Oddalenie zostało zmierzone piechotą i kółko, i stwierdzono, że było to możliwe, w takim jednak razie musiałyby przyjazd autem pp. Steinmann być

umówiony na sekundę

między panią Steinmann z kochankiem. Czy rzecz taka udałaby się? Niewiadomo. Pozostają same przypuszczenia, hipotezy, brak pewnych dowodów.

Oskarżenia ze spokojem czekają wyroku; kochanek, arbiter elegantiarum, z monoklem w oku, ona z miną rozgrymaszonego podłodka. Za kilka dni sędziowie przysięgłych mają ogłosić wyrok.

KRONIKA.

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Sobota 10 marca: „Wilki w nocy“.
Niedziela 11 marca popoł.: „Janosik“.
wieczór: „Wilki w nocy“.

TEATR OPERA I OPERETKA.

Sobota: „Maskotka“.
Niedziela popoł.: „Carmen“.
wieczór: „Maskotka“.

TEATR „BAGATELA“.

Sobota popoł.: „Szydłkretowy grzebień“.
wieczór: „Wiera Mircewa“.
Niedziela popoł.: „Gobelin“.
wieczór: „Zdobycie Berg op Zoom“.

TYDZIEŃ AKADEMICKI. Przedstawienia teatralne na rzecz „Tygodnia akademickiego“: „Bagatela“, sobota: „Wiera Mircewa“, „Opera i Operetka“, poniedziałek: „Bajadera“. — Do PT. Dyrekcji Banków, PT. Kupców, PT. Dyrektorów przedsiębiorstw udadzą się delegaci Centrali A. S. S. z listami składkowymi na rzecz „Tygodnika Akademika“.

W niedziele w tramwajach zbiórka ofiar dobrowolnych na rzecz „Tygodnia“.

Od poniedziałku zaczynają pracować Komisje dla pobierania kwot, uzyskanych przez firmy handlowe i przemysłowe na rzecz „Tygodnia“. Komisje te równocześnie pobierać będą dobrowolną daninę od wszystkich instytucji handlowo-przemysłowych. Zaopatrzone będą w upoważnienia Centrali A. S. S. i deklaracje. Kwitowanie odbędzie się przez bloczki.

Dalsze datki na rzecz „Tygodnia“:

Zarząd Zjednoczonych Fabryk Tutek i Bibulek Bełdowski, Herliczka, Wołoszyński Sp. z o. od. 500.000 M. Księgarnia Gebethnera 400.000 M., p. Anezye 200.000 M., Dr. Wiljam Rose 100.000 M., Firma Praus 100.000 M., p. Truszkowski 100.000 M., inż. M. Reitman 50.000 M., p. Z. Jordan 96.000 M., prof. Vorbrott 30.000 M., Sędziszowa 20.000 M.

Do redakcji „Gońca“ nadesłał p. Sojka,

krawiec z Rybnika na G. Śląsku z okazji „Tyg. Akad.“ następujący list:

Do Szan. Redakcji „Gońca Krak.“.

Ponieważ zostałem przez wojnę zniszczony i nie mógłbym dać wiele na „Tydzień Akademika“ — przeto obowiązuje się w miesiącu lipcu jednemu akademikowi uszyć ubranie zupełnie bezpłatnie, jeżeli dostarczy mi materiału i oświadczenie z któregośkolwiek polskiego uni-

wersytetu. — Spodziewam się, że uczyni to więcej krawców polskich, gdyż to nie pociąga wydatków pieniężnych tylko pracę, którą na taki cel poświęcić warto. O materiale niechaj pomyślą nasi fabrykanci, kupcy i rzemieślnicy, którzy pracą do tego dzieła przyczynić się nie mogą.

Szlachetny czyn p. Sojki z pewnością nie pozostanie bez naśladowania.

Pod kuratelę wziąć akcję aprowizacyjną miasta Krakowa!

Ktoś z przyzjadym naszego miasta widząc, że drożyzna i lichwa dokuczyła ludności do tego stopnia, iż ludność zaczyna się burzyć, zamieścił (oczywiście jak to bywa w Krakowie zwyczajem protekcyjnie) w niektórych dziennikach komunikat, w jaki sposób zamierza miasto rozszerzyć akcję aprowizacyjną, skoro tylko otrzyma od rządu... 2 miljardy na cel powyższy. Otóż uważamy, że rozszerzać jakąś akcję można wówczas jedynie, gdy się ją już w pewnej formie prowadziło, a w Krakowie o takiej akcji (na serjo) nie wiemy, wobec czego obietnice o rozszerzeniu uważa-

my za zwykły humbug!

Przeciwnie — uważamy, że szeroki ogół niema najmniejszego zaufania (oczywiście poza konsumem socjalist. „Proletariat“) do gospodarki naszego miasta i domaga się kuratora, któryby miał nadzór nad akcją drożyzniową, prowadzoną za pieniądze rządowe.

Domagamy się jednak na to stanowisko człowieka uczciwego, bezpartyjnego, ale bezwzględnego, któryby nie szedł na rękę partjom czy jednostkom, ale ogółowi miasta!

Tak, panowie prezydenci!

Magistrat m. Krakowa urządza sale sekcyjne dla psów! Zdaje się, że to będzie pierwszy krok w „rozszerzeniu akcji aprowizacyjnej“!

W ub. wtorek odbyło się posiedzenie Komisji administracyjnej pod przewodn. prezydenta m. Federowicza. — Naczelnik Administracji akeyzy Dr. Zawadzki przedłożył wnioski w sprawie budowy rzeźni sanitarnej, oraz sal

sekcyjnych przy zakładzie oprawy m., które to budowle mają być kosztem około 240 miljonów marek jeszcze w bieżącym roku rozpoczęte i ukończone.

KOBIETY W WALCE Z DROŻYZNĄ. Narodowa Organizacja Kobiet urządza dn. 11-go marca w sali Sokoła o godz. 5-tej wielki wiec w sprawie drożyzny. Przemawiać będą posłowie Jedności narodowej. — Stańmy wszystkie do walki z oną drożyzną, która nas dla-

wi. Dalsza bierność — dalsza apatia byłaby zbrodnią. — Zaproszenia wydaje się w biurze N. O. K. Krowoderska 19 l. p. między godz. 11 a 1.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA. Z dn. 15. bm. została cały tabor ochotniczej straży

pożarnej przeniesiony z ul. Kościuszki do głównego gmachu straży miejskiej przy ul. Potockiego, gdzie od tegoż dnia wchodzi w życie wspólna akcja obu straży pożarnych.

STRONNICZOŚĆ WŁADZ POLICYJNYCH. Krakowskie władze policyjne bawią się, jak zauważyliśmy, w politykę, gdyż bojkotują przy udzielaniu informacji jedne dzienniki, faworyzując inne. Wypadków takich mieliśmy w ostatnich czasach wiele, milezeliśmy dotąd, ale mileżać można tylko do pewnych granic. W dniu wczorajszym np. udzielono pewnym dziennikom informacji o wykryciu kontrabandy sacharyny, oraz kilkuset kg. słoniny, przeznaczonych do przemycenia — myślny zostali zbojkotowani. Na zapytanie nasze ile jest prawdy w doniesieniach pism, oświadczone, że są to wiadomości kłamliwe. Oczywiście ile w tem prawdy, trudno nam było stwierdzić. W każdym razie zwracamy się do p. wojewody Gałęckiego, ażeby jako szef wszystkich władz wojewódzkich zabronił podwładnym politykowania, pp. kom. Ryzkowskiemu i Kłuska prosimy również, ażeby te niezdrowe stosunki usunęli tembardziej, że podobnych nadużyć bezstronności urzędowej niema gdzieindziej!

NIESZCZĘŚCIE ZAŁĘGNANE. Strajk stróżów krakowskich, który właściwie w jednej trzeciej tylko swój żywot zaakcentował, poczyna blednąć i maleć. Zaznaczyć jednak należy, że odsunięcie się części dozorców domowych od pracy w chwili, gdy większa grubość ich liczba pracy swej nie przerwała, nie można nazwać strajkiem. Strajk rozumieć należy wtedy, gdy lwia część uczestników jego z nim

się solidaryzuje, a nie wtedy, gdy tylko garstka obalamujących ludzi bierze w nim udział. Słuszniejsi byli postulaty dozorców domowych, to też zrozumiano ich żądania i w myśl tego odbyła się dnia 7 bm. w Magistracie konferencja pod przew. prez. Federowicza, celem omówienia żądań stróżów oraz zastanowienia się nad sposobami załagodzenia zatargu. W konferencji tej wzięli udział: Delegat Województwa, Magistratu, Policji, Inspektoratu pracy, delegaci stowarzyszeń właścicieli realności i lokatorów oraz reprezentanci stowarzyszeń stróżów. — Z przeprowadzonej dyskusji okazało się, że tylko pewien odłam stróżów domowych postanowił strajkiem wywalczyć spełnienie swych żądań. — Konferencja uznała słuszne żądanie stróżów, przyzem delegaci Stowarzyszenia właścicieli realności oświadczyli jak najlepszą wolę spełnienia w granicach możliwości ekonomicznych żądań. — Wobec czego konferencja stwierdziła, że o ile chodzi o spełnienie żądań dotyczących pracy i płacy, to żądanie to skierować należy do zorganizowanej dla tych celów w myśl obowiązujących przepisów Komisji rozjemczej. Kwestją zaś określenia prawnego stanowiska stróża może być przeprowadzona tylko w drodze ustawodawczej, do czego też zdają przedłożony przez Gminę miasta Krakowa jeszcze w roku 1919 projekt ustawy o stróżach domowych, który dotąd jednak przez władze nie został przedłożony Sejmowi. — Prezydent miasta przyrzekł poczynić kroki w odnośnych ministerstwach dla przyspieszenia wydania dotyczącej ustawy.

Schrangerowi przy ul. Straszewskiego 9. palto, wartości pół miliona Mk.

P. R. Boczkowskiej, zamieszkałej przy ul. Pańskiej l. 14, skradziono z niezamkniętego przedpokoju damskie futro astrachanowe.

J. Katznerowi zaś przy ul. Krakowskiej l. 32, skradziono również z przedpokoju palto, wartości pół miliona marek.

Podobny los spotkał osobnika, który złożył swe palto w garderobie kawiarni w hotelu Royal i palta tego potem już nie odebrał, pozostawiając się ten sposób ni mniej, ni więcej, jak tylko jednomylnonowego mienia.

KRADZIEŻ, JAKICH WIELE. Ubiegłej nocy włamano się do kramu H. Schneler w Sułkiewiczach i skradziono towary bławatne, wartości około 4-oh milionów Mk. Sprawców kradzieży w osobach Edwarda Lepiarza, lat 14 i Józefa Zawadzkiego lat 17 przychwycono i skradzione rzeczy im odebrano.

ZARTY. Dziadek: Józku, podobno się kochasz w artystce Naszalskiej.

Wnuk: Tak i, proszę dziadka nie na nią nie mówić!

Dziadek: Ja miałbym co na nią mówić? Przecież i ja się w niej kochałem, jak byłem młody. Bedzie temu ze czterdzieści lat...

GŁÓWNIJSZE WYGRANE IV-TEJ POLSKIEJ PAŃSTW. LOTERJI KLASOWEJ KLASA PIĄTA

Trzeci dzień ciągnięcia

2.000.000 Mk na Nr. 64993; 100.000 Mk na Nr. 58570; 80.000 Mk na Nr-a: 10332, 73901; 50.000 Mk na Nr. 72029; 40.000 Mk na Nr-az 38976, 66624; 25.000 Mk na Nr: 10085, 17588, 62718; 20.000 Mk na Nra: 19150, 25382, 34470, 75401, 77752, 79554; 15.000 Mk na Nra: 1769, 2630, 8202, 8621, 10347, 10547, 11723, 15912, 15286, 17016, 19712, 19852, 20985, 25893, 35058, 36090, 37325, 38935, 39029, 40235, 41790, 53841, 57503, 59817, 64021, 65579, 68786, 66720, 71278, 74016, 75836, 77145, 77633, 79095.

Małopolska otrzymała poważne kredyty budowlane

Jak się dowiadujemy ze źródeł doskonale poinformowanych, Małopolska zachodnia i wschodnia otrzymała poważne kredyty na akcję budowlaną z P. K. P. W szczególności otrzymały owe kredyty do rozdziału Bank komunalny w Krakowie i Zakład kredytowy miast małopolskich we Lwowie.

Pożyczki będą udzielane przez te instytucje na przeciąg 1 roku.

Banki otrzymują gotówkę kilku miliardową w najbliższych dniach. Pomoc rządowa oczywiście nie zaradzi nawet średnio nędzy mieszkaniowej, ale bądź co bądź ruszy choćby z miejsca zamarły ruch budowlany.

Zapowiedź nowego strajku.

Kilkuset robotników zaprzestaje pracy. — Wyzysk przemysłowców.

W fabryce maszyn rolniczych „Odlew“ sp. z ogr. poręką na Grzegórkach, której naczelnym dyrektorem jest p. Zalewski, zaprowadzono nowa, a dziwne i nie odpowiadające dzisiejszym błogim chwilom przepisy i porządki, których wynikiem jest postanowienie zatrudnionych tam metalowców zaprzestania pracy.

Fabryka „Odlew“, która dotąd rozumnie i w należyłym porządku utrzymywała kontakt ze Związkiem przemysłowców wesołej stolicy naszej i godziła się z każdorazowym wyrokiem Komisji związkowej warszawskiej dla oceny zarobkowania metalowców, naraz zbuntowała się i w miesiącu bieżącym nie zastosowała się do wyznaczonego przez wspomnianą Komisję mnożnika.

Tłumacząc się zastojem przemysłu i brakiem kapitałów, ograniczyła fabryka „Odlew“ pracę do dni 4-oh w tygodniu, pozostawiając

pracowników swoich przez resztę dni tygodnia bez zatrudnienia i płacy. Nie dość na tem, bo przyznanej i wypłaconej przez wszystkie pokrewne sobie fabryki, jak „Lemiesz“, „Potęga“ i t. d. podwyżki na miesiąc marzec w wysokości 60 proc. pracownikom swoim nie wypłaciła, odsuwając się tem samym od spełnienia zobowiązań, jakie powzięła wspólnie ze Związkiem Przemysłowców, a za porozumieniem się Komisji cennikowej metalowców w Warszawie.

Wczorajsze zgromadzenie metalowców fabryki „Odlew“ uchwaliło wstrzymać się z zawieszeniem pracy do poniedziałku, 12 bm., w którym to dniu mająca się odbyć konferencja z delegatami metalowców sytuację całą nam wyjaśni i rozstrzygnie, czy groźba strajku się spełni, czy też zniknie.

OGOŁOCENIE ŚW. LAZARZA. Dzisiejszej nocy dokonano włamania do magazynu w szpitalu św. Łazarza, gdzie przechowuje się wierzchnie okrycia chorych. Sprawcy odechylił z pomocą drewnianego drążka kraty w oknie od ul. Kopernika i wszedłszy do środka obłowili się tem, co im się tylko nawinęło, poczem zbiegli.

Jakości i ilości skradzionych rzeczy dotąd nie ustalono.

PRZYGOTOWANIA NA WIOSNĘ. Choć śnieg jeszcze tu i ówdzie bieleje, jednak jest nadzieja, że wiosna wkrótce do nas zawita. Nadzieja ta osłabia u niektórych zmyśl zabezpieczenia się na następną zimę w ciepłą garderobę i tem samym odwraca uwagę od cennych, jak biżuteria niemal, części ubrania. Jak dalece ludzie zapominają o przemijającej ziemi, a myślą o zbliżającej się wiosnie, świadczą o tem fakt ich roztrągnięcia ten, że pozwalają się okradać z palt, futer i t. p. okryć zimowych, a wypadki takie notuje ostatnimi czasy policja dość często.

I tak dnia wczorajszego skradziono Z.

Przemysł, handel i giełda.

Kraków. (PAT).

Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych 43500, 45500, tr. 45000, cz. 43000, 45000, tr. 44850, 44200, funty szterlingi 205000, 210000, czeki 206009, 211000, tr. 210000, 217000, guldeny holenderskie tr. czeki 18000, franki francuskie 2550, 2750, czeki 2600, 2800, tr. 2765, 2660, franki belgijskie 2250, 2400, czeki 2300, 2450, tr. 2350, franki szwajcarskie 8100, 8300, czeki 8200, 8400, tr. 8275, 8330, marki niemieckie 1.80, 2.30, tr. 2.10, czeki 1.90, 2.40, tr. 2.23, 2.12, korony austr. 0.55, 0.65, tr. 0.62, czeki 0.58, 0.63, tr. 0.62 1/2, korony czeskie 1250, 1325, tr. 1295, 1305, czeki 1275, 1350, tr. 1300, 1310.

Akcje: PTH. 3500, 4000, tr. 3550, 3650, Zieleniewski 86000, 93000, 92000, 87000, H. Cegielski 108000, 115000, tr. 110000, 109000, Parowozy 12000, 14000, tr. 13000, 13100, Automotor 3500, 4500, tr. 4200, Trzebinia maszyny 18000, 22000, tr. 20000, Górka cement 55000, 60000, tr. 58000, Siersza górnicza 68000, 73000, 69000, TPG. 38000, 43000, 39000, 41000, Polska nafta 6500, 7500, tr. 6800, 7100, Pezet 6500, 7500, tr. 7000, Trzebinia mydło 26000, 35000, tr. 28000, 33000, Chodorów 45000, 50000, tr. 46500, 48000, Elektrownia Siersza 4500, 5500, tr. 5050, Ziemski Bank kredytowy 1500, 2000, tr. 1600, 1800, Bank kredytowy warszawski 14000, 16000, tr. 15000.

Kraków. (PAT).

Giełda zbożowa. Pszenica 230.000, żyto 128.000, 131.000, owies 130.000, mąka pszena 400.000. Tendencja bez zmiany. Dowóz w życie większy.

MATERJALY BUDOWLANE.

Kraków. (6. marca) W tys. Mkp.: cegła maszynowa (1000 sztuk) 330—340, dachówka palona (1000 sztuk) 800—900, gąsior (1 szt.) 1,5—1,6, wapno palone (10 tonn) 2.300, gips palony murarski (10 tonn) 1,600, sztukaterski (10 tonn) 2,00, lupak azbestowy 1,8, ter pogazowy destylowany (1 kg.) 2,2, papa dachowa zależnie od gatunku 30—45, cement (10.000 kg.) 4.500. Tendencja zwykła, popyt średni.

podąż należyta z wyjątkiem dachówki, której brak.

Warszawa. (PAT).

Waluty. Dolary Stanów Zjednoczon. tr. 44.500, 44.700, 43.750, sprzedaż 43.970, kupno 43.530 korony austr. 0.64 1/2; marki niem. tr. 2.20, 1.95.

Czeki. Gdańsk tr. 2.14, 1.97 1/2, sprzedaż 2.00, kupno 1.96; Belgja tr. 2335, 2350, sprzedaż 2362, kupno 2338; Berlin tr. 2.14, 1.97 1/2, sprzed. 2.00, kupno 1.96; Londyn tr. 208.000, 209.000, 206.000, sprzedaż 207.000, kupno 205.000; Nowy York tr. 43.700, 44.500, 42.750, sprzedaż 42.960, kupno 42.540; Nowy York drobne sprzed. 42.910, kupno 42.490; Paryż tr. 2680, 2710, 2695, sprzedaż 2708, kupno 2682; Praga 1825, 1850; Szwajcjarja 8355, 8225, 8250, sprzedaż 8290, kupno 8210; Wiedeń tr. 0.64 1/2, 0.64, sprzedaż 0.64 1/2, kupno 0.63 1/2; Włochy 2145, 2170, 2160, sprzedaż 2150, kupno 2100.

Zurych. (PAT).

Zamknięcie giełdy. Berlin 002.57; Holandia 211.95; Nowy York 535 3/4; Londyn 25.19; Paryż 32.32; Medjolan 25.50; Praga 15.92; Budapeszt 017 1/2; Bukareszt 2.55; Belgrad 5.50; Sofja 3.10; Warszawa 001.20; Wiedeń 000.74 3/4; austr. korona stempl. 000.75.

„Lohengrin”

R. Wagnera na scenie opery krakowskiej.

Opera krakowska wystawiła szereg dzieł z repertuaru włoskiego, opery narodowe oraz dwie opery nowoczesne d'Alberta („Zamarte oczy” i „Niziny”), nie przedstawiwszy ani jednego dzieła Wagnerowskiego, co było niezmiernie potrzebnem dla młodszego i najmłodszego pokolenia konsumentów muzyki operowej i muzyki wogóle. — Myśl tedy wystawienia „Lohengrina” o ile nie była poruszoną jakimś, względami ubocznymi lub osobistymi — była wcale na czasie i naprawdę dobrze się stało, że po kilku latach zawitał rycerz św. Graal na scenie przy ul. Rajskiej.

Jakkolwiek wystawienie dzieła mistrza z Beuren't wymaga nie byle jakiego aparatu scenicznego, świetnych dekoracji, wspaniałych i malowniczych kostjumów, mas chóralnych, a przede wszystkim doskonałej orkiestry, dobrych śpiewaków i kapelmistrza zaprawnego na dziełach Wagnera, a scena krakowska tego nie posiada w pożądanej mierze, to jednak w zakresie tego, co się zrobić dało w naszych warunkach, zrobiono wszystko.

Dekoracyjnie wtloczono jakoś w ramy malej scenki wielkie widowisko (w myśl zasady Reinhardta, nie ma tak malej sceny, aby na niej nie można wystawić wielkiej opery), a zrobiono to wcale zręcznie, zużytkowując pomysły posiadany materiał dekoracyjny. Reżyserja — spoczywająca w ręku młodego i utalentowanego artysty p. Stempniowskiego — poza kilku niedociągnięciami (męska obsługa paziów, którym w akcie III. każe Lohengrin „ubrać w szaty książęco”... Elzę — sześć niewiedzących co ze sobą począć towarzyszek Elzy. — tarzanie się Elzy w akcie I i IV itd.) zrobiła wszystko co zrobić można było. Kostjumy dobrano starannie, zaś samego bohatera ubrano w szatki i zbroję świecąca, słowem w kostjum, którego nie powstydziliby się nawet scena pierwszorzędna.

Solistom, a szczególnie przedstawicielowi partji naczelnej, trudno było nagiąć się do patosu i form muzyki Wagnerowskiej, lecz na ogół nie razili. Tytułową partję powierzono p. Wesołowskiemu, który dotąd śpiewał przeważnie w operetce. Głos piękny z natury, działał sympatycznie, mimo niekorzystnych dlań warunków odnośnie do ekspansji orkiestry, której „blacha”, pracowała z całą energją. — Bez zarzutu był Telramund p. Romanowskiego oraz król p. Mazanka, zaś p. Mazurek był naprawdę dzielny i wspaniałym heroldem.

Partjom Elzy, którą kreowała p. Zacharska i Ortrudy, którą śpiewała p. Wolska nie mam nic do zarzucenia poza chwilowymi drobnymi usterkami nieodzownymi na pierwszym przedstawieniu.

Operę prowadził p. Wałewski, nadając jej koloryt odpowiedni i dzieląc zespoły, którym jednak chwilami (cały akt III, w IV zaś opowiadanie o Graalu) nadawał za szybkie tempo.

Na wczorajszym przedstawieniu, śpiewał partję „Lohengrina” p. Prawdzic, artysta sceny lwowskiej, a śpiewał ją bardzo ładnie i poprawnie, acz tu i ówdzie „uclekał” z nut dłuższych; i z nut wysokich. Artysta doświadczony, świadom arkanów dobrego śpiewu, rutylista wytrawny, wywarł nader korzystne wrażenie i był, przez liczne audytorjum, przyjmowany ciepło.

Partję Elzy śpiewała p. Dziewińska, lecz o jej usiłowaniach artystycznych nie wypada mi ferować sądów ani dodatnich ani ujemnych jako o mej dawnej, paroletniej uczennicy.

Stanisław Bursa.

Co się dzieje w kraju.

Bielsko-Biała.

PODWYŻSZENIE PŁAC ROBOTNICZYCH
O 75 procent.

Komisja parytetyczna w Bielsku-Białej podniosła płace robotnicze o 75 procent. Podwyżka ta zobowiązuje fabrykantów od 26 lutego br. Robotnikom budowlanym jak murarzem i cieślom oraz ich pomocnikom innych zawodów, przyznana podwyżka wypłaconą im będzie od 2 marca br.

W ostatnich tygodniach podniosła się w Bielsku-Białej gwałtownie fala drożyzny z powodu wywożenia żywności na Górny Śląsk, a nawet za granicę Polski do Czechosłowacji.

SZMUGIEL BYDŁA, KONI I ŚWINI
DO CZECH.

Do Białej i Bielska przychodzi regularnie

Lunatyk, który został ojcem nie wiedząc o tem..

(1.) Sensacyjna afery rozwodowa, która w lipcu ub. r. wypełniała sobą całe szpalty pism zagranicznych, powróciła onegdaj przed sąd londyński. W roku ub. wobec tego, przedłożone fakty nie zdawały się usprawiedliwiać separacji małżonków Russell, sąd nie wydał żadnego wyroku.

Afery Russell miała rozmaite ciekawe epizody z których najosobliwszym jest ten, że mąż, który po raz drugi żąda unieważnienia swego małżeństwa,

wypiera się ojcostwa

dziecka, któremu dała życie jego żona, pod pozorem, że nigdy nie utrzymywał z nią „bliższych stosunków”.

Jako obronę, podała pani Russell, że mąż jej był

lunatykiem

i nie zdawał sobie sprawy ze swych czynów.

Rozprawa trwała w lipcu przez 9 dni i nie dała żadnego wyniku. ów „trzeci” bowiem, prawdopodobny winowajca był osobą tajemniczą. Dziś jednak czcigodny John Hugo Russell, syn i dziedzic lorda Ampbill, cytuje jako ojca dziecka, którego nie chce uznać za swoje, niejakiego Edgarda Mayera. Na tej podstawie rozpoczęła się nowa rozprawa. Obronca pani Russell uniewinniał swą klientkę, twierdząc, że była ona zawsze

zakochana w swoim mężu.

Na dowód podał listy jej adresowane do męża, stwierdził jednak mimochodem, że małżonkowie mieli oddzielne sypialnie.

Wśród sędziów przysięgłych znajdują się

dwie kobiety;

wobec tego, że rozprawa zapowiada się dość drastycznie, przewodniczący zaproponował tym paniom, by wycofały się z rozprawy.

Ciekawe rozmaitości z całego świata.

Najpopularniejszy pisarz we Włoszech. — Co 5 minut 1 kasyno gry. — Testament ekscentrycznego bankiera. — 163-letni Chińczyk.

Najulubieńszym i najbardziej czczonym obecnie pisarzem we Włoszech jest Gwido da Verona, autor poczytnego niezwykle romansu „Mimi Bluetto”. Popularnością swą przewyższył on nawet D'Annunzia; gdy bowiem książka poety-dyktatora „Il Placere” nie doszła jeszcze do 100.000 nakładu, powieść Gwida da Verona pt.: „Kto nie powinien kochać”, rozszła się już w 220.000 egzemplarzy. Temat tej książki jest niezwykle sensacyjny; chodzi o chorobliwą miłość brata do siostry. Wszystkie romanse da Verona mają fascynujące naogół tytuły, którym zawdzięczają w znacznej mierze swe powodzenie. Ostatnia jego książka wyszła pt.: „Moje życie w promieniach słońca”. Wielka popularność pisarza, który jest z zawodu dziennikarzem, datuje się z ostatnich lat dwunastu.

Berliński urząd policyjny Wedding wykrył w przeciągu roku setny z rzędu tajny lokal gry hazardowej; we wszystkich tych lokalach wykryto razem około 600 bankierów i graczy. Rozmiary uprawiania gry hazardowej w Weddingu dadzą się najlepiej ocenić z faktu, że na kompleks domów na 1 klm. kwadratowy wypada przeciętnie dziesięć wykrytych lokalów gry, tak, że w pewnych dzielnicach miasta co pięć minut można natrafić na tajne kasyno gry.

Zmarły niedawno teść słynnego śpiewaka Carusa, nowojorski bankier Benjamin, narobił swym testamentem tyle hałasu, ile swojego czasu uczynił go, rozgłaszając zaślubiny swej córki Doroty z królem tenorów. Poszczególne ustępy testamentu zmarłego bankiera stanowią obecnie przebogaty temat do rozmów i plotek. Zmarły żąda mianowicie w swej ostatniej woli, aby niezamężna jego córka Anna, własnoręcznie, jadąc okrętem z Ameryki do Włoch rzuciła prochy jego z urny w nurty Oceanu. Ceremonja ta ma się wedle woli testatora dokonać „w noc marcową” na określonym najdokładniej miejscu. W tym celu córka ekscentrycznego bankiera ma 17 marca b. r. wsiąść w porcie nowojorskim na okręt, noszący miano „Prezydent Wilson”. Z tego to luksusowego okrętu ma wrzucić w oznaczonym punkcie w morze prochy swego ojca.

W Mandzurji odkryto niedawno egzystencję pewnego Chińczyka, który urodził się pod panowaniem cesarza Chin, Lunga, i liczy w tej chwili 163 „wiosen”. Rekordowy ów starzec, cieszy się podobno zupełnie dobrem zdrowiem, wygląda czerstwo i jest jeszcze dość ruchliwy. Rząd chiński wyznaczył mu specjalną pensję, jako nagrodę za jego długowieczność.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, Kraków, Dunajewskiego 7. Telefon 2502.

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9-1 w południe i od godziny 4-7 wieczorem.

CENY OGŁOSZEN: Za 1 wiersz milimetry: W zwykłych ogłoszeniach Mk 500. — Układ tabelaryczny Mk 1000. — Nadesłane Mk 1200. — Komunikaty po krowie Mk 1600. — Głosy publiczne i Dział ekonomiczny Mk 1800. — Ogłoszenie na 1-szej stronie Mk 2400. — Drobne ogłoszenia po Mk 200 za słowo. — Matrymonialne i korespondencje prywatne do Mk 250 za słowo. — Ogłoszenia w dniu świątecznym o 250% drożej.

KORZYSTAJ Z WIELKIEJ WYPRZEDAŻY RESZTEK!

W razie gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu. Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszym źródłem zakupu towarów jest

WARSZAWSKA KONKURENCJA

dowodem czego świadczą tysiące listów napływających z gorącymi podziękowaniami za solidność i taniść towarów.

Resztki na Ubrania i Kostjumy

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjumy damskie lub pokrycia bekiesz i futer. Resztki te są z materiałów ubraniowych pierwszorzędnych fabryk, pełnej szerokości, we wszystkich kolorach.

Cena za 3 metry gat. „A”	75.000 Mk.
„B”	120.000 „
„C”	165.000 „
„D”	195.000 „
„E”	225.000 „

Na życzenie Klienta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszonki i do rękawów po Mk. 50.000, wyższy gat. 60.000 i 75.000 Mk.

Polecamy po starych cenach bostony na czarne lub granatowe ubrania.

Boston „A” 60.000 Mk. za metr, „B” 75.000 Mk. za metr, „C” 80.000 Mk. za metr, „D” 120.000 Mk. za metr, „E” 150.000 Mk. za metr.

Na letnie ubrania polecamy najmodniejsze towary po nader przystępnych cenach: gatunek I. — 85.000 Mk. za metr, gat. II. 80.000 Mk. za metr, gat. III. 95.000 Mk. za metr, gat. IV. 115.000 Mk. za metr.

Resztki na palta jesienne i zimowe.

Gatunek I	60.000 Mk. za metr	gatunek II.	75.000 Mk. za metr
III.	90.000 „	IV.	110.000 „

Resztki na palta są to materiały na palta męskie lub damskie, jesienne lub zimowe. ULSTER i VELOUR we wszystkich kolorach po lewej stronie kraty zastępujące podszewkę.

Resztki na kupony spodniowe.

Czysto wełniane czarne, nie białe paseczki, do ubrań wizytowych po 35.000 Mk.
Czysto kamgarnowe . . . . . po 60.000 i po 82.000 „
Materiał pluszowe w prążki na spodnie, kurtki, w różnych kolorach po 100.000 i po 120.000 „
po 28.000 i 30.000 Mk. za metr.

Materiały damskie: Materiał „Subinon” nadający się na suknie we wszystkich najmodniejszych kolorach po 30.000. Za metr wyższego gatunku na eleganckie sztywne suknie wizytowe po 47.000 za metr. Szewioty damskie najlepszego wyrobu podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po 19.000 za metr, wyższy gatunek po 21.500 Mk. za metr.

Sztuczki na całe spodnieczki za 35.000 Mk. bluzkę za 15.000 Mk.
Materiał „Trykotyna” we wszystkich kolorach, odcinek na całą suknię 35.000 Mk., na bluzkę 45.000 Mk.

Próżna na białinę, pościel, poszewki i t. p. sztuczka 17 metrów po 185.000, 180.000 i 200.000 Mk.
Zefiry zagraniczna na koszule po 8500 i 9800 Mk. za metr.
Cajgi bardzo trwałe i praktyczne po 9000 i 11.000, podwójnej szerokości, najlepszy gatunek po 20.000, 25.000 30.000 i 34.000 Mk. za metr.
„TYK” na wyspy najlepszego gatunku, gwarantowane, nie przypuszcza pierzy, po 11.500 Mk. za metr.
KAPY na łóżka pikowe, śliczne kolory, po 50.000 i 60.000 za sztukę.
CHUSTKI duże, zimowe, ciepłe, puszyste, śliczne desenie, po 50.000, 80.000, 120.000 i 150.000 Mk.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia za zaliczką pocztową bez zadatku.

Bez wszelkiego ryzyka!!

Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli towar się nie podoba, przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Zamówienia prosimy adresować:

DO WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO

„WARSZAWSKA KONKURENCJA” Sp. z o.o.

Warszawa, ul. Zielna 51, (róg Królewskiej).

Przyjeżdżających do Warszawy prosimy uprzejmie o łaskawe odwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunku towarów i cen.

Od naszych Klientów otrzymujemy dużo podziękowań. 814

KTO udzieli lekcji języka angielskiego w godz. wieczornych. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „Angielski”. 818

UNIEWAŻNIAN skradzioną kartę odroczenia na nazwisko Henryk Moskwa Zaborów, pow. Strzyżów p. Czudec. Oferuj do „Gońca” pod „Z. S.” 825

PODROŻUJĄCY z wyjątkiem wykształceniem przyjmie przedstawicielstwo poważnych firm. Oferuj do „Gońca” pod „Z. S.” 816

SYNDYKAT ROLNICZY

W KRAKOWIE

Plac Szczepański 6

dostarcza do zasiewów wiosennych w miarę rozporządzałych zapasów:

- Oryginalny Owies szwedzki ze Svalöf: Zwycięzca, Ligowo i Złociak.
  - Oryginalny Jęczmień „Hanna” Proskowetza z Czechosłowacji.
  - Oryginalna Pszenica Jara Łopuska.
  - Oryginalny Owies Teodozja. 828
  - Oryginalny Owies Szabluszyński rychły.
  - Oryginalny Jęczmień Kutnowski.
  - Oryginalna Lucerna francuska z Prowansacji.
  - Oryginalny Koński z amerykański „Wirgija”.
  - Buraki pastewne nasienne: Eckendorfskie 26ta. Mammoth, Półtorkowskie białe hodowli A. Dobrzański.
- Tudzież wszystkie odciegowe zboża jara i nasiona produkcji krajowej.

WIELKI ROZKŁAD JAZDY

Polskich kolei Państw., oraz kolejek podjazdowych z mapą do nabycia w Administr. „Gońca” Krak.

za Mp. 2000. 782

Na prowincję wysyła się za nadesłaniem kwoty Mp. 2700.

Fabryka Wyrobów Koszykarskich

połącza

Meble ogrodowe, Leżaki, Bujaki, Stoły i t. p.

(hartownie i detalicznie) 781

ST. BUCZKOWSKI i Ska

Kraków, ul. Szlak 61 (wejście od ul. Długiej)

Kto jeszcze nie posiada naszego cennika?

Niech napisze do nas pocztówkę ze swoim dokładnym adresem, a natychmiast otrzyma

zupelnie bezpłatnie

pełny Cennik Ilustrowany wszelkiego rodzaju towarów manufakturowych: ubraniowych, płótna, bielizny, kolder i różnych innych niezbędnych artykułów.

Specjalny dział zegarków.

Ceny najtańsze. Towary najlepsze.

Adresować: Dom towarowo-przesyłkowy

„EKSPORT POLSKI”

Warszawa, Dzielna 25.

ZDEMOBILIZOWANY kupiec z branży kolonialnej i delikatesów z doświadczeniem i praktycznymi obrotami z pracą biurową, poszukuje posady pomocnika lub ekspedienta zaraz lub od 1 kwietnia 1923. Zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „Kupiec”. 770

DLA niezapomnianej robie wszystko. Proszę napisać pod „Geolog” do Administr. „Gońca”. 829

OBIADY bardzo smaczne i tanie Smoleńska 16 II piętro 595

WSPÓLNIKA z kapitałem do 100 milionów poszukuje rutynowany kupiec handlowy do poważnego przedsiębiorstwa Łask. zgłoszenia do Adm. „Gońca” pod „100 milionów” 815

MUZYK poszukuje posady w wojsku jako trębacz. Może być zastępcą kapelmistrza posiada repertuar ant na orkiestrę rzućką. Zgłoszenia: 58,283 „Par” — Poznań. 813

Tokarna, Heblarki, Strugarci, Wiertarki, Garty, Lokomobile, Stal, Żelazo, Szyny, Blacha żelazna, cynkowa, Bezdził, poleca 449

„PILOT”
LWÓW, ul. Batoraga 4.

POSZUKUJĘ 2 pokoi z kuchnią ewentualnie 1 dużego z kuchnią od kwietnia lub maja (może być w nowobudującym się domu). Jako czynsz z góry dam zaraz 3-4 milionów. Zgłoszenia pisemne Lazarowicz, Bracka 9. „Dla kierownika”. 820

DRYZTAPIĘ jako wspólnik czynny z kapitałem do 15 milionów do przedsiębiorstwa handlowego. Ewentualnie kupię skład. Zgłoszenia pisemne do „Gońca” pod „Wspólnik”. 817

KRAWCOWA domowa bardzo zdolna przyjmuje zgłosz. Wykonuje suknie wieczorowe, wizytowe, także przerabia — Zgłoszenia uprasza się składać wraz z adresem do Adm. „Gońca” pod „Bardzo tanio” 819

POSZUKUJE się kupna majątku ziemskiego 1000-2000 mórg najchętniej w Małopolsce Wschodniej. — Oferty z podaniem ceny i opisem dokładnym do Adm. „Gońca” pod „Majątek”. 820

POSZUKUJE się kupna majątku ziemskiego 500-1000 mórg, najchętniej w okolicy Inowrocławia lub Gniezna. O spieszne oferty z dokładnym opisem i ceną uprasza tak właścicieli jak pośredników M. Pluciński, Poznań, Wielkie Garbary 14 (właściciel domu), telefon 2397. 821

ZGUBIONO kartę zwolnienia z wojska Jakób Mądry, Braciejowa Debica unieważnia się. 826

ZARZĄD miasta Halicza (Małopolska), wydzierżawi kilka morgów gruntu placu przemysłowego przy węzle kolejowym pod budowę młynów i tartaku. Reflektanci zechcą złożyć swe oferty. 808